

БІЛІНСЬКИЙ Йосип Іларіонович (1859, за ін. даними — 1860, с. Козівка, нині Козів. р-ну Терноп. обл. — кін. 1925, за ін. даними — поч. 1926, м. Монтус, Швейцарія) — фармацевт, громадський діяч, меценат. Брат [М. Білецької](#). Закін. гімназію в Самборі, фармацевт. відділ. філос. факультету Львів. університету. У 1880-х рр. прибув до Єгипту, де вів аптекар. справу, вивчав араб. медицину. На поч. 1890-х рр. став власником аптеки в Каїрі, тоді ж був прийнятий придвор. аптекарем намісника султана Оттоман. імперії у Єгипті. 1904 за службу отримав титул бея. Автор праці з методики визначення вмісту цукру в сечі «Eine neue und genaue Zuckerbestimmungs methode in glarns» (Wien, 1904), яку успішно застосовували для діагностики діабету при ожирінні. Від кін. 19 ст. навколо нього гуртувалися вихідці з України. На кошти Б. здійснено видання творів укр. письменників, зокрема І. Франка, випуск періодики, підтримку студент. руху у Львові за перетворення університету в український, розвиток освіти, зокрема будівництво бурс у Тернополі та Новому Санчі (нині — м. Сянок, Польща). Допомагав у навч.

дітей бідних селян. Сприяв лікуванню в Єгипті Лесі Українки, Д. Яворницького, Б. Грінченка, виступав у Каїрі та Александрії країнина, молодого опер. співака А. Дідура, підтримував дружні зв'язки з С. Крушельницькою, яка була на гастролях у Єгипті. 1906 цар нагородив Б. за заслуги перед вітчизною орденом Залізного Хреста. Вийшовши на пенсію й продавши свій маєток, на поч. 1-ї світової війни повернувся в Європу. У Відні став одним з організаторів забезпечення укр. полків мед. персоналом і медикаментами, пожертвував велику суму на організацію мед. обслуговування в Галичині.

Рекомендована література

1. Горак Р. Загадковий Йосип Білінський // КіЖ. 1989, 22 жовт.;
2. Служинська З. Рід Білінських. Л., 1998;
3. «Журавлина» книга. Тернопільська українська західна діаспора: Слов. імен. Т., 1999. Ч. 1.

[Б. І. Мельничук](#), [Х. С. Мельничук](#)

Бібліографічний опис:

Білінський Йосип Іларіонович / Б. І. Мельничук, Х. С. Мельничук // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40089>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).